

PROF. DR. PIETER TORDOIR NEEMT NOORDOOST FRYSLÂN ONDER DE LOEP

'Elkaar inspireren is de motor voor innovatie in de regio'

Samen met vijf andere regio's in Nederland vormt Noordoost Fryslân momenteel een proeftuin voor politiek Den Haag. Allemaal beschikken ze over een eigen samenwerkingsverband. Hoe bieden die economische kansen? Hierover wordt een beleidsadvies uitgebracht aan het nieuwe kabinet dat begin 2017 zal aantreden. De Amsterdamse hoogleraar Pieter Tordoir is als wetenschapper aan de Friese proeftuin verbonden.

Het proeftuinproject is een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO). In september klonk het startschot voor proeftuinen in zes regio's: Metropoolregio Amsterdam, Drechtsteden, Eindhoven, Zwolle, Zeeland en Noordoost Fryslân. In een half jaar tijd moet duidelijk worden hoe regionale samenwerking kan bijdragen aan economische groei en hoe het openbaar bestuur het beste kan werken en worden ingericht.

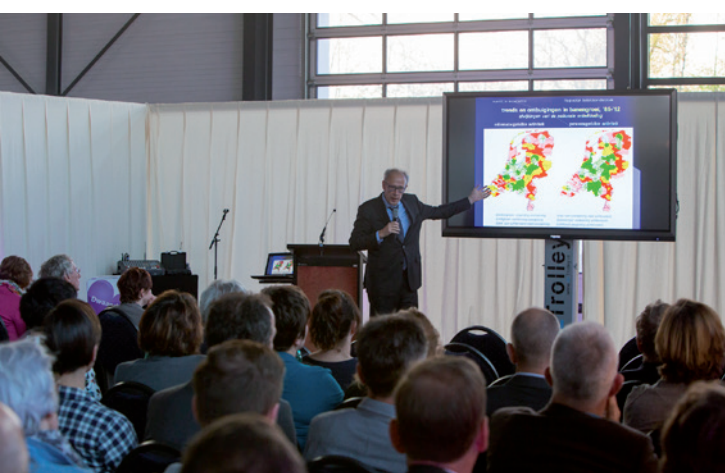
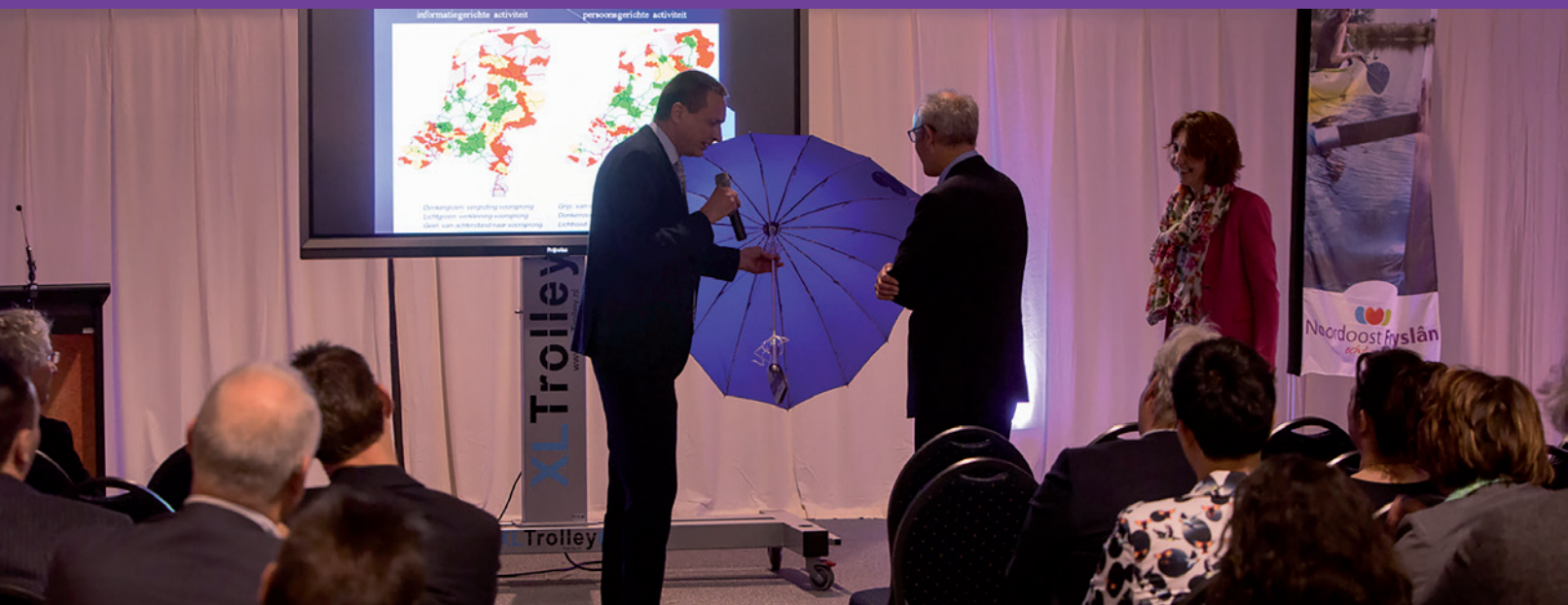
Samenwerken

Bij de proeftuin in Noordoost Fryslân zijn onder andere de Fryske Akademy en Public Result betrokken. Daarnaast wordt door een groep experts naar de regio's gekeken. Tordoir, hoogleraar economische geografie en planologie aan de Universiteit van Amsterdam, is gekoppeld aan Noordoost Fryslân. Een gebied dat hij goed kent. "In 2015 heb ik een groot landelijk onderzoek naar krimpregio's afgerond, 'De veranderende geografie van Nederland'. Hieruit kwam naar voren dat we nu in deze gebieden moeten investeren, anders zijn de kosten straks veel hoger. Naar aanleiding van mijn studie werd

ik begin 2016 uitgenodigd om in Burgum een lezing te geven over de economie in Noordoost Fryslân. Hiervoor heb ik mij meer verdiept in deze regio." In de voordracht ging Tordoir onder andere in op samenwerking. "Slim samenwerken van de overheid met burgers en bedrijven is belangrijk voor buitengebieden zoals Noordoost Fryslân, die geen grote stad hebben maar wel veel kernen. Het draagt bij aan economische groei."

Mienskip

Daarbij moeten gemeenten volgens Tordoir niet blijven handelen aan de hand van bestuurlijke grenzen. "De samenleving trekt zich namelijk niets aan van deze grenzen. Burgers wonen en werken in verschillende gemeenten en ondernemers werken ook samen met bedrijven buiten de gemeentegrenzen. De traditionele bestuurlijke grenzen zijn aan het verdwijnen. Gemeenten moeten daarom participeren in netwerken met andere regio's en meebewegen met de samenleving. Je kunt de regio vergelijken met een bord spaghetti, waarbij allerlei partijen continu langs elkaar bewegen en verbonden zijn. De lokale overheid moet ook flexibel zijn." Tordoir heeft qua samenwerking al mooie dingen

geconstateerd. "Neem de Agenda Netwerk Noordoost (ANNO), met daarin zes gemeenten, Provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân. Of het Samenwerkingsverband Noord-Nederland." Het mienskipgevoel is er volgens hem zeker. "Een sterk streekgevoel en betrokkenheid bemerk ik overigens ook in de rest van Friesland. Daar kunnen ze in Amsterdam nog een puntje aan zuigen."

Elkaar inspireren

Goede samenwerking is ook cruciaal voor innovatie, stelt Tordoir. Daar liggen volgens hem veel kansen. "Noordoost Fryslân heeft van oudsher een aantal sterke sectoren, waaronder voeding, constructieve nijverheid en toerisme. Samenwerking is er al, maar het kan nog beter. Bijvoorbeeld in de toeristische sector. Ik zie in Noordoost Fryslân een aantal papa-mama-bedrijven, maar ook grote ketens. Die moeten elkaar meer vinden. En vervolgens niet alleen naar elkaar verwijzen, maar ook gezamenlijk arrangementen aanbieden aan de klant." Ook op innovatiegebied valt er volgens Tordoir, die tijdens de proeftuinperiode regelmatig naar Noordoost Fryslân afreist voor een dialoog met bestuurders, ondernemers en inwoners, zeker nog een slag te maken.

"Daarvoor zijn ontmoetingen via bijvoorbeeld netwerken onmisbaar. Elkaar inspireren en aansteken is de motor voor innovatie in een regio."

Centrale As

Maar dan ben je er nog niet, gaat hij verder. "Voor innovatie heb je ook knappe koppen nodig. Natuurlijk zijn er hogescholen in Leeuwarden en Groningen en de Rijksuniversiteit met hun talentvolle jongeren. Maar de Willie Wortels zitten ook verder weg. Hoe zorg je ervoor dat een afgestudeerde van de TU Delft of de Universiteit Twente naar jou komt en niet wordt aangezogen door de randstad?" De voorzieningen moeten daarvoor hoogwaardig zijn. "Omdat in Noordoost Fryslân de burgers en bedrijven verspreid zijn, dien je goede verbindingen te hebben. Het spoor tussen Leeuwarden en Groningen is erg belangrijk. Maar ook de wegen. De Centrale As is een zeer goede zet geweest. Daar zijn vele jaren aan voorbereidingen aan vooraf gegaan." Dit laatste geeft Tordoir vertrouwen voor de toekomst van Noordoost Fryslân. "De Centrale As onderstreept dat economische vraagstukken hier goed en tijdig worden aangepakt."

